

Oamk Journal

Oulun ammattikorkeakoulun julkaisuja

Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne. Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

This is an electronic reprint of the original article. This version may differ from the original in pagination and typographic detail.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä/Please cite the original version:

Saarinen, S. & Viinikka, S. 2022. Study Group -tuutorointi osana opiskelijan ohjausta. Oamk Journal 68/2022. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022050532760>

Study Group -tuutorointi osana opiskelijan ohjausta

17.5.2022 - Saarinen Susanna, Viinikka Sinikka

Ammattikorkeakoululaki säätelee opintojen ohjausta. Ammattikorkeakoulut järjestävät opintojen ohjauksen omalla tavallaan. Oulun ammattikorkeakoulussa opiskelijaa lähinnä oleva ohjaustaho on opettajatuutori. OHJY-hankkeessa kehitetään uudenlaista tapaa, Study Group -tuutorointia, opettajatuutoroinnin toteuttamiseen. Se on opiskelijoiden yhteisöllisyyttä lisäävä menetelmä opintojen alkuvaiheen ohjaukseen.

Opintojen ohjauksen tavoite määritellään ammattikorkeakoululaissa § 14 [1]:
”Ammattikorkeakoulun on järjestettävä tutkintoon johtavat opinnot ja opintojen ohjaus niin, että kokopäiväopiskelija voi suorittaa opinnot niiden laajuutta vastaavassa ajassa (tavoitteellinen suorittamisaika).” Ammattikorkeakouluissa on erilaisia tapoja opintojen ja opintojen ohjauksen järjestämiseksi.

Opintojen ohjaus Oulun ammattikorkeakoulussa

Oulun ammattikorkeakoulun (Oamk) ohjaussuunnitelmassa opintojen ohjauksen tavoitteena on auttaa opiskelijaa saavuttamaan mielekäs ja laadukas tutkinto. Tavoitteena on myös opiskelijoiden oppimisen, opiskelukyvyn ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin edistäminen. Ohjauksen avulla tuetaan opiskelijan opintojen etenemistä, opiskelumotivaatiota, itsetuntemusta, ammatillista kasvua sekä urasuunnittelua. Mikäli opiskelijalla on opintoja estäviä tai hidastavia elämäntilanteita tai hän tarvitsee laajempia tukitoimia, on ohjausta tarjolla eri tahoilla. [2]

Oamkissa ohjaus perustuu opintojen ohjauksen holistiseen malliin, joka muodostuu kolmesta osa-alueesta:

1. Oppimisen ja opiskelun ohjauksesta, jossa keskitytään opiskeluprosessiin ja tehtävänä on ohjata opiskelijaa tunnistamaan vahvuutensa ja

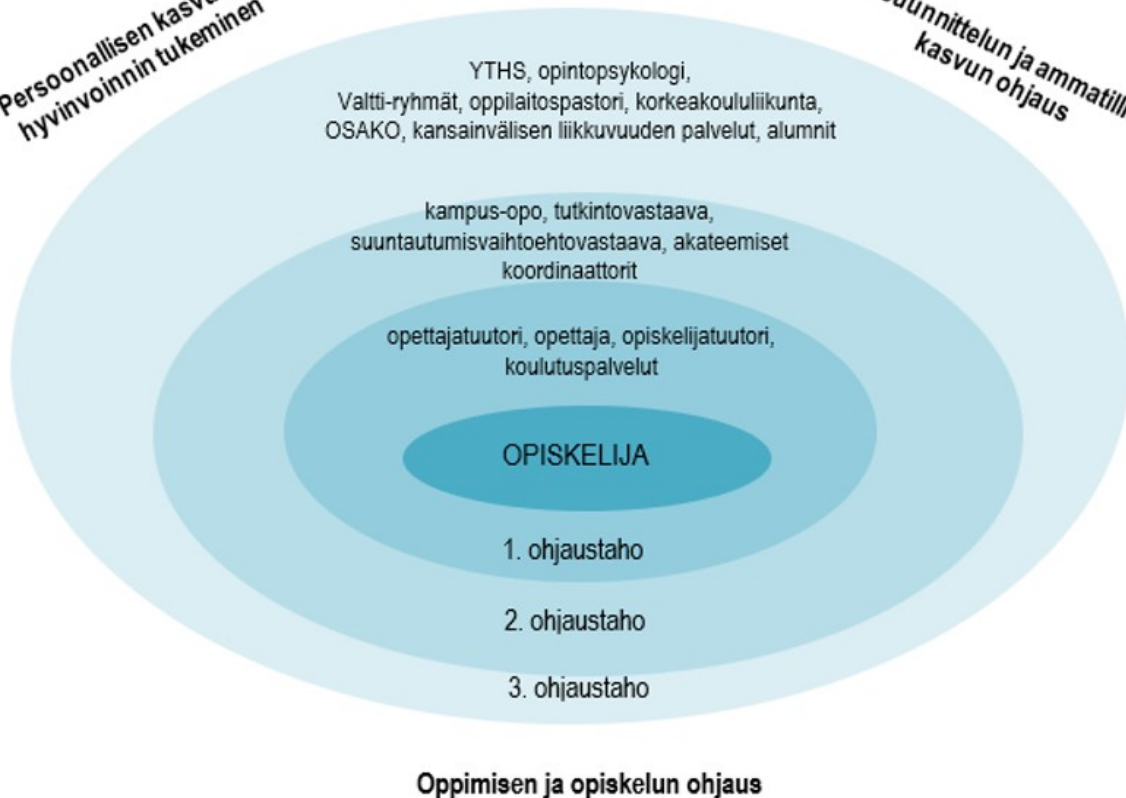
kehittämishaasteensa. Ohjaajien tehtävänä on tukea opiskelijaa sitoutumaan opintoihinsa sekä auttamaan opiskelijaa, jos hänelle tulee haasteita opinnoissaan.

2. Urasuunnittelun ja ammatillisen kasvun ohjauksesta, jonka avulla tuetaan opiskelijan ammatillista kasvua sekä tietoisuutta, miten hän hyödyntää osaamistaan tulevaisuuden työssään. Opiskelijan rooli on olla aktiivinen toimija oman elämänsä ja uransa suunnittelijana.
3. Persoonallisen kasvun ja hyvinvoinnin tukemisesta, jolla tarkoitetaan opiskelijan elämäntilanteen huomioimista ohjaustilanteessa. Vaativat elämäntilanteet voivat liittyä esimerkiksi terveysongelmiin, erilaisiin kriisitilanteisiin tai opiskeluhyvinvointiin. Opiskelijalla on mahdollisuus saada ohjausta ennen opintoja, koko oppijan polun ajan sekä opintojen päätyttyä. [2]

Opintojen ohjauksen tehtävät painottuvat eri tavoin eri toimijoiden tehtävissä. Opiskelijalta vaaditaan itseohjautuvuutta ja aktiivisuutta. Hän on vastuullinen oman osaamisensa kehittämistä. [2] Ensimmäisellä ohjaustaholla ovat ohjaajat, jotka toimivat kiinteässä yhteistyössä opiskelijan kanssa (kuvio 1).

Persoonallisen kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen

Urasuunnittelun ja ammatillisen kasvun ohjaus

KUVIO 1. Toimijat opiskelijan ohjauksessa ([3] muokattu).

Opettajatuutorin tehtävät

Opettajatuutori on opiskelijan lähiohjaaja. Ohjaussuunnitelman mukaan opettajatuutorin ydintehtävänä on opintojen etenemisen tukeminen tavoitteellisessa suorittamisajassa sekä henkilökohtaisen opintosuunnitelman ohjaaminen ja hyväksyntä. Opettajatuutorin tehtävänä on seurata opiskelijan opintojen etenemistä ja tarvittaessa puuttua siihen. Muita opettajatuutorille määriteltyjä tehtäviä ovat kansainväliseen opiskelijavaihtoon ja -harjoitteluun kannustaminen, lähtötilanteen kartoittaminen sekä ryhmäytymisen tukeminen. [2]

Urasuunnittelun ja ammatillisen kasvun ohjauksesta vastaa pääasiassa opettajatuutori [2]. Oamkissa tehtyjen opiskelijakyselyiden mukaan opiskelijat kokevat, etteivät he saa uraohjausta. Tämän vuoksi opettajatuutorin on tarpeellista avata opiskelijalle käsitettä, mitä uraohjaukseen sisältyy. Uraohjaus käsitteenä pitää sisällään muun muassa oman urapolun suunnittelun, ammatillisen kasvun,

elämänhallintataidot ja työelämässä tarvittavien tietojen ja taitojen sekä omien vahvuuksien tunnistamisen [4].

Oamkin ohjaussuunnitelman mukaan persoonallisen kasvun ja hyvinvoinnin tukeminen on pääasiassa kampus-opojen toimenkuvaa [2]. Opiskelijalla on kuitenkin oikeus valita ohjaustaho, jonka kokee itselleen mielekkääksi. Tarvittaessa opettajatuutori voi pyytää kampus-opon tuekseen mukaan ohjaustilanteisiin.

Perinteisesti opettajatuutorin ohjausmenetelmiä ovat ryhmä- ja henkilökohtainen ohjaus. Opettajatuutori pitää opiskelijoille lukujärjestykseen merkittyjä tuutoritunteja. Jokaisen opiskelijan kanssa käydään henkilökohtaiset ohjauskeskustelut heti ensimmäisen lukukauden aikana. Ensimmäisen lukukauden jälkeen henkilökohtaisia ohjauskeskusteluja käydään lukuvuosittain tai tarpeen mukaan.

Ohjauksella hyvinvointia -hanke

[Ohjauksella hyvinvointia \(OHJY\) -hanke](#) on opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama hanke, jossa Oamk on yhtenä osatoteuttajana. Hankkeen tavoitteena on luoda uusi malli opiskelijahyvinvoinnin edistämiseen korkeakouluissa. Tavoitteena on, että hankkeessa mukana olevissa korkeakouluissa opiskelevat opiskelijat, ovat Suomen hyvinvoivimmat opiskelijat vuonna 2023.

Oamkin osaprojektin tavoitteena on kehittää Study Group -tuutorointia, joka on uudenlainen menetelmä toteuttaa opettajatuutorointia. Hanke käynnistyi keväällä 2021. Syksyllä 2021 pilottiryhminä oli kaksi ryhmää: toinen informaatioteknologiasta ja toinen liiketaloudesta. Keväällä 2022 pilottiryhmiä on kaksi informaatioteknologiasta, yksi sosiaali- ja terveysalalta sekä yksi liiketaloudesta.

Hankkeessa toteutetussa valtakunnallisessa opiskelijakyselyssä nousi esiin toisilta opiskelijoilta saadun vertaistuen tärkeys (kuvio 2). Oamkin opiskelijat pitivät myös opettajatuutorointia tärkeänä ohjauksen muotona. Study Group -tuutoroinnissa nämä molemmat tuen muodot yhdistyvät.

KUVIO 2. Yhteisöllisyyttä verkossa (kuva: OHJY-hanke).

Mitä on Study Group -tuutorointi?

Study Group -tuutorointi on opettajatuutorin organisoimaa toimintaa, jossa opettajatuutori käy tuutorikeskustelut koko Study Group -ryhmän kanssa etänä verkossa tai lähitapaamisina. Tapaamisia pidetään noin kuukauden välein ensimmäisen lukuvuoden tai lukukauden aikana. [5]. Tutkinto-ohjelman rakenne voi vaikuttaa, kuinka pitkään Study Group -tuutorointia jatketaan. Henkilökohtaisia tuutorikeskusteluita käydään vain tarpeen mukaan, ei jokaisen opiskelijan kanssa.

Study Group -tuutoritapaamiset mahdollistavat opettajatuutorille opiskelijoiden tapaamisen useammin kuin pitämällä henkilökohtaisia keskusteluita. Opintojen alussa opiskelijoiden opinnot muodostuvat suurelta osalta samoista opinnoista ja heitä askarruttavat samantyyppiset asiat. Tuutoritapaamisissa käsitellään opiskelijoiden esille tuomia asioita sekä tiedotetaan ajankohtaisista asioista. Keskeistä on, että jokainen opiskelija saa äänensä kuuluviin. Tapaamisissa voidaan käsitellä myös ryhmän toimintaan ja ryhmädynamiikkaan liittyviä asioita. Study Group -tuutoritapaamiset tukevat yhteisöllisyyttä, ryhmäytymistä ja vertaistuen saamista muilta opiskelijoilta.

Opintojen ohjauksen holistisen mallin mukaisia osa-alueita voidaan käsitellä Study Group -tuutoroinnissa. Opintojen alussa keskitytään erityisesti opiskeluprosessin ohjaukseen. Ohjaustarpeet opintojen alussa ovat useimmilla opiskelijoilla hyvin

samankaltaisia. Kysymykset liittyvät monesti korkeakoulun käytänteisiin, kuten opintojaksoille ilmoittautumisiin ja hyväksilukuanomusten tekemiseen.

Opintojen alussa myös uraohjaus voidaan tehdä ryhmissä, koska opintojen alussa opiskelijoilla on kaikille yhteisiä perusopintoja. Esimerkiksi tuutoritapaamisissa he kuulevat, millaisia opintojaksovalintoja toiset opiskelijat ovat tehneet. Tämä tukee opiskelijoiden urasuunnittelua ja ammatillista kasvua.

Persoonallisen kasvun ja hyvinvoinnin osa-alueeseen liittyvät asiat voivat tulla esille Study Group -tuutoritapaamisessa, mutta niitä käsitellään yleensä henkilökohtaisissa tapaamisissa opettajatuutorin tai kampus-opon kanssa. Parhaassa tapauksessa opiskelijat saavat vertaistukea toisilta opiskelijoilta, kun kuulevat toisten opiskelijoiden haasteista ja tavoista selvitä niistä.

Mitä on Study Group -toiminta?

Study Group -ryhmät eivät ole vain tuutoroinnin väline. Study Group -toiminta on opiskelijoiden itsenäistä yhteistoiminnallista oppimista ja opiskelua. Study Group -ryhmä toimii oppimista tehostavana vertaistuen ryhmänä lähi- ja verkko-opetuksen ja itsenäisen opiskelun rinnalla. Ryhmässä toimiminen tukee, helpottaa ja tehostaa oppimista sekä opiskelua. [6]

Study Group -toiminnan keskeisimpiä periaatteita ovat, että ryhmät kokoontuvat säännöllisesti ja jokainen ryhmä sopii yhdessä toimintatavat sekä pelisäännöt. Tapaamisten aiheina voivat olla opintojaksojen sisältöön liittyvät asiat, oppimistehtävät tai yleisemmin opiskeluun liittyvät asiat. [6] Study Group -ryhmä voi kokoontua verkossa tai perinteisesti kasvotusten.

Study Group -ryhmä on opiskelijan 'kotiryhmä', joka auttaa pääsemään sisään koko korkeakouluyhteisöön, toimii vertaistukena, tarjoaa mahdollisuuden saada ja jakaa tietoa sekä motivoi oppimiseen. Study Group -ryhmässä opiskelu muistuttaa parhaimmillaan työelämän tiimityöskentelyä. [6].

Study Group -ryhmät

Study Group -ryhmät on hyvä muodostaa heti opintojen alkaessa. Ryhmän kooksi suositellaan 4–6 opiskelijaa [7]. Study Group -tuutoroinnissa on käytetty suurempia ryhmäkokoja, kun perusryhmässä on paljon opiskelijoita.

Study Group -ryhmien muodostamiseen voidaan käyttää erilaisia menetelmiä. Ryhmät voidaan muodostaa esimerkiksi aakkosjärjestyksessä, arpomalla tai huomioimalla opiskelijoiden taustat tai suuntautuminen opinnoissa. Verkossa iltaisin opiskelevien Study Group -ryhmien muodostamisessa on huomioitu opiskelijan mahdollisuus tulla myös kampukselle sekä ajankäyttö, onko mahdollista opiskella myös päiväaikana.

Opintojen edetessä ryhmiin voi tulla uusia opiskelijoita. Heidät liitetään Study Group -ryhmiin. Aika ajoin ja tarpeen vaatiessa opiskelijoita voidaan siirtää ryhmästä toiseen. Aloite tulee tällöin opiskelijoilta itseltään. Opettajatuutori voi tukea ryhmien toimintaa järjestämällä Study Group -ryhmille tapaamiset esimerkiksi yhteisen tuutoritunnin lopuksi lukukauden alussa. Näin verkossa toimivat ryhmät löytävät toisensa pitkänkin opetuksettoman ajan jälkeen.

Study Group -ryhmien ryhmäytymiseen on syytä kiinnittää huomiota etenkin opintojen alussa ja mahdollisissa muutostilanteissa. Ryhmäytymistä tukee Study Group -ryhmien hyödyntäminen opintojaksojen ryhmätöissä [7]. Niissä isot Study Group -ryhmät voidaan jakaa pienryhmiin. On tärkeää, että opiskelija voi tehdä opintojaan tuttujen, oman Study Group -ryhmän opiskelijoiden kanssa. Tämä korostuu etenkin verkossa opiskelevien opiskelijoiden kohdalla.

Kehittäminen jatkuu

Study Group -tuutorointimenetelmän kehittäminen jatkuu. OHJY-hankkeessa kehitetään Study Group -tuutoroinnin käsikirja sekä muuta materiaalia opettajatuutorin tueksi piloteista saatavien kokemusten perusteella. Myös hankkeen varhaisen puuttumisen sekä vertaistoiminnan pienryhmät kehittävät materiaaleja opettajatuutoroinnin tueksi.

Saarinen Susanna, lehtori, kampus-opo

Oulun ammattikorkeakoulu, Sosiaali- ja terveystieteiden yksikkö

Viinikka Sinikka, lehtori

Oulun ammattikorkeakoulu, Informaatioteknologian yksikkö

Lähteet

[1] Ammattikorkeakoululaki 1368/2018. Hakupäivä 29.3.2022.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181368>

[2] Oulun ammattikorkeakoulu. Opintojen ohjaussuunnitelma. Hakupäivä

23.3.2022. https://www.oamk.fi/opinto-opas/download_file/419/188

[3] Oulun ammattikorkeakoulu. 2021. Opas opettajatuutoreille. Lukuvuosi 2021–2022. Julkaisematon lähde.

[4] Hietaniemi, P., Joensuu, M. & Klemola, J. 2020. Uraohjauksen näkyvyys ammattikorkeakouluissa. Teoksessa T. Isosuo, M. Joensuu, J. Klemola, I. Lignell & K. Paavola (toim.) Tukea urapolulle. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja 116, 15–18. Hakupäivä 16.3.2022. <https://www.humak.fi/julkaisut/tukea-urapolulle/>

[5] Viinikka, S. & Ijäs, T. 2020. Study Group -toiminta tietojenkäsittelyn monimuotoryhmien tuutoroinnissa. ePooki. Oulun ammattikorkeakoulun tutkimus- ja kehitystyön julkaisut 82. Hakupäivä 24.3.2022. <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2020100578061>

[6] Laajala, T. & Guttorm, T. 2013. Study group -opas opiskelijoille. Opiskelijan oppimisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen Oamkissa -hanke. Oulun ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 24.3.2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-597-091-6>

[7] Laajala, T. & Guttorm, T. 2013. Study group -opas opettajille. Opiskelijan oppimisen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin tukeminen Oamkissa -hanke. Oulun ammattikorkeakoulu. Hakupäivä 24.3.2022. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-951-597-090-9>

METATIEDOT

Tyyppi: Artikkel

Julkaisija: Oulun ammattikorkeakoulu

Julkaisunumero: 68/2022

Julkaisuvuosi: 2022

Tekijätiedot: Saarinen Susanna, Viinikka Sinikka

Oikeudet: CC BY-SA 4.0

Kieli: suomi

Pysyvä osoite: <http://urn.fi/urn:nbn:fi-fe2022050532760>

Tiivistelmä: Ammattikorkeakoulun tulee järjestää opintojen ohjausta. Oulun ammattikorkeakoulussa (Oamk) ohjaus perustuu holistiseen malliin, joka muodostuu oppimisen ja opiskelun ohjauksesta, urasuunnittelun ja ammatillisen kasvun ohjauksesta sekä persoonallisen kasvun ja hyvinvoinnin tukemisesta. Opettajatuutorilla on tärkeä rooli opiskelijoiden lähiohjaajana. Oamkissa ollaan kehittämässä Study Group -tuutorointia opettajatuutoroinnin menetelmäksi opintojen alkuvaiheeseen. Opiskelijat jaetaan Study Group -ryhmiin ja opettajatuutori tapaa kunkin ryhmän tuutoritapaamisissa noin kuukauden välein. Tapaamiset voivat olla verkossa tai lähitapaamisina. Ohjauksella hyvinvointia (OHJY) -hankkeessa Study Group -tuutorointia pilotoidaan Oamkin eri tutkinto-ohjelmissa.